

सहिद

SAHID WEEKLY साप्ताहिक

वर्ष १३, अंक २४, पृष्ठ-६ नै.सं. ११३६ जला शतः पूर्णिमा, वि.सं. २०७३ भाद्र ३१ गते शुक्रबार SEP. २०१६ मूल्य रु. ५।-

“कम्युनिष्टहरू जनताका सेवक हुन्”

कीर्तिपुर । ‘कम्युनिष्टहरू जनताको सबैभन्दा नजिकको सेवक हुन् । कम्युनिष्टहरूले जनता समक्ष सिद्धान्त लुकाउँदैन’ उपरोक्त भनाई नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष का. नारायणमान बिजुक्छे ‘रोहित’ ले पार्टीको दोस्रो कीर्तिपुर नगर सम्मेलनमा व्यक्त गर्नु भएको हो ।

पार्टीको दोस्रो कीर्तिपुर नगर सम्मेलन समुद्घाटन गर्दै देशमा समाजवाद, पूँजीवाद र यथास्थितिवाद रहेको विश्लेषण गर्दै जनताको वास्तविक सेवा समाजवादले मात्र गर्न सक्दछ भन्ने कुरा इतिहासले प्रमाणित गरिसकेको बताउनुभयो ।

समाजवादमा व्यक्ति विकासको समान अवसर हुने, योग्यता अनुसार काम, काम

अनुसार मामको व्यवस्था हुने, शिक्षा र स्वास्थ्य निःशुल्क हुने लगायत जनताको जनजीवन उकास्ने व्यवस्था गरेको हुन्छ भन्नुभयो । कार्यकर्ताहरू इमानदार र नैतिकवान सिद्धान्त निष्ठ भएर

जनतालाई सचेत र संगठित गर्न लाग्नुपर्ने बताउँदै परिवर्तन अवश्यम्भावी छ भन्नुभयो । कार्यक्रममा पूर्व केन्द्रीय सदस्य श्रीकृष्ण महर्जनले कीर्तिपुरमा नेमकिपाको सुरुवात

हस्तक्षेपविरुद्ध संघर्ष चालू राख्ने

कीर्तिपुर । नेपाल मजदुर किसान पार्टी केन्द्रीय समितिको बैठक २०७३ भदौ २८ र २९ गते सम्पन्न भयो ।

पार्टी अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) को अध्यक्षतामा बसेको बैठकले भारतीय विस्तारवाद र अमेरिकी साम्राज्यवादले नेपालको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र राजनैतिक क्षेत्रमा गर्दै आएको हस्तक्षेपको

विरोधमा पार्टीले चलाउँदै आएको वैदेशिक हस्तक्षेपविरुद्ध संघर्षलाई चालू राख्ने, पार्टी कार्यकर्ताहरूको सैद्धान्तिक स्तर उठाउन पार्टी प्रकाशनहरूको अन्तरक्रिया कार्यक्रमलाई चालू राख्ने लगायतको निर्णय गर्‍यो ।

बैठकलाई सम्बोधन गर्दै अध्यक्ष रोहितले प्रधानमन्त्री प्रचण्ड भारत भ्रमणमा पञ्चेश्वर क्रमशः पृष्ठ ६ मा

बारे प्रस्ट पार्दै सबै कार्यकर्ताहरूले अध्ययनमा जोड दिनुपर्ने बताउनुभयो ।

अर्का पूर्व केन्द्रीय सदस्य प्रशान्त कुमार महर्जनले कीर्तिपुर पाँगामा विगतको राजनैतिक स्थितिबारे बोल्नुहुँदै बहुदलपछि राजनीतिमा आएको विचलन र अहिलेको अवस्थाबारे प्रस्ट पार्नु भयो ।

केन्द्रीय सदस्य एवं काठमाडौँ जिल्ला समितिका अध्यक्ष का. नारायण महर्जनले नेमकिपा काठमाडौँ जिल्ला सम्मेलन यही असोज ७ र ८ गते कीर्तिपुरमा हुने जानकारी गर्नुभयो ।

वहाँले पार्टीको ध्येय जनताको प्रजातन्त्र हुँदै समाजवाद र साम्यवादमा पुग्न पार्टीका क्रमशः पृष्ठ ६ मा

नेमकिपाको प्रथम टोखा नगर सम्मेलन शनिबार

टोखा । नेमकिपाको प्रथम टोखा नगर सम्मेलन शनिबार नै पाल मजदुर किसान पार्टी

टोखा नगर समितिको प्रथम नगर सम्मेलन असोज १ गते शनिबार हुँदैछ । टोखा नगरपालिकाका वडा र जनवर्गीय संगठनका प्रतिनिधि पर्यवेक्षकहरू सहभागी हुने सो सम्मेलनको उद्घाटन नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्य एवं विदेश

विभाग प्रमुख का. प्रेम सुवालले गर्नुहुने छ । सोतको अनुसार शनिबार विहान ११ बजे टोखा गणेशस्थानबाट जुलुस सुरु भई टोखा वडा नं. ५ र ६ को कार्यालय भवनको सभाहलमा सो सम्मेलनमा सहभागी हुन सम्पूर्ण टोखावासीलाई नगर सम्मेलन तयारी समितिका संयोजक वीरर बहादुर डंगोलले अनुरोध गरेको छ ।

सुरक्षा सचेतना सप्ताहबारे पत्रकार भेटघाट

कीर्तिपुर । सामुदायिक सेवा केन्द्र कीर्तिपुर, कीर्तिपुर नगरपालिका र महानगरीय प्रहरी वृत्त कीर्तिपुरको आयोजनामा असोज १ देखि ७ गतेसम्म कीर्तिपुरमा सुरक्षा सचेतना सप्ताह हुने भएको छ ।

सप्ताह कार्यक्रमबारे २८ गते मंगलबार कीर्तिपुर हिल साइड होटल एण्ड रिसोर्टमा भएको पत्रकार सम्मेलनमा सो जानकारी दिइएको हो ।

सप्ताह व्यापक कार्यक्रमअनुसार असोज १ गते विकृति, विसंगतिविरुद्ध न्यालीसहित उद्घाटन र हिलसाइड होटलमा वेवसाइट लन्चिङ्ग कार्यक्रम हुनेछ । २ गते रक्तदान नगाउँ दोबाटोमा,

विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई सडक सुरक्षा लागूऔषध, धुम्रपानविरुद्ध अभिमुखीकरण कार्यक्रम हुनेछ । ३ गते विद्यालयका विद्यार्थीहरूबाट सडक सचेतना, ‘वातावरण संरक्षण तथा फोहरमैला व्यवस्थापनमा हाम्रो भूमिका’ विषयक सार्वजनिक सुनुवाई त्यस्तै असोज ४ गते चालक, सहचालकहरूलाई सडक सुरक्षा अभिमुखीकरण, ५ गते कीर्तिपुरमा फोहरमैलाको समस्या र यसको व्यवस्थापन र चुनौती विषयक अन्तरक्रिया हुनेछ । ६ गते शान्ति सुरक्षामा नागरिकको भूमिका विषय अन्तरक्रिया र ७ गते सप्ताह कार्यक्रम समापन तथा सम्मान गर्ने कार्यक्रम रहेको छ ।

क्रमशः पृष्ठ ६ मा

सूचना विभाग र प्रेस काउन्सिलमा सूचना मन्त्रीद्वारा अवलोकन

काठमाडौँ । सूचना तथा संचार मन्त्री सुरेन्द्र कुमार कार्की (राम कार्की) ले एकै दिनमा शुक्रबार सूचना विभाग र प्रेस काउन्सिलको अवलोकन गर्नुभयो ।

सूचना विभागद्वारा मन्त्रीको स्वागत अवलोकनमा पुग्न भएका सूचना मन्त्री कार्कीलाई सूचना विभागका महानिर्देशक रघुराम विष्टले स्वागत गर्नुभएको थियो ।

सूचना विभागको सूचना अभिलेख कक्ष, प्रशासनीक कक्ष अवलोकन पछि सभा हलमा एक

कार्यक्रम भएको थियो ।

महानिर्देशक रघुराम विष्टको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा मन्त्री कार्कीले सूचना विभाग हरेक मन्त्रालयको सूचना अपडेट गर्नुपर्ने र सूचना प्रवाहमा प्रभाकारिता हुनुपर्ने बताउनुभयो ।

सरकार परिवर्तनको अनुभूति सबै विभाग अन्तर्गतका कर्मचारीले समयलाई ब्याल गर्नुपर्ने बताउनुभयो । असल प्रशासनको लागि छिटो आउने र ढिलासम्म

क्रमशः पृष्ठ ६ मा

कीर्तिपुरमा सुरक्षा सचेतना सप्ताहबारे अन्तरक्रिया

असुरक्षाविरुद्ध सुरक्षा सचेतना आवश्यक

कीर्तिपुर । महानगरीय प्रहरी वृत्त कीर्तिपुर, कीर्तिपुर नगरपालिका र सामुदायिक सेवा केन्द्र कीर्तिपुरको संयुक्त आयोजनामा यही असोज १ देखि ७ गतेसम्म कीर्तिपुर नगरमा सुरक्षा सचेतना सप्ताह हुने भएको छ ।

गत शनिबार सामुदायिक सेवा केन्द्रको आह्वानमा कीर्तिपुर हिल साइड होटलमा आयोजित कार्यक्रममा सुरक्षा सचेतना सप्ताह हुने जानकारी दिएको थियो ।

कीर्तिपुर महानगरीय प्रहरी वृत्त कीर्तिपुरका प्रहरी निरीक्षक (DSP) डा. मेख बहादुर खत्रीले असोज १-७ गतेसम्म हुने कार्यक्रमबारे जानकारी दिई त्यसभन्दा अघि भाद्र २८ गते पत्रकार सम्मेलनको कार्यक्रम रहेको पनि जानकारी दिनुभयो ।

कीर्तिपुर अर्थात् कार्य

क्षेत्र जुनसुकै स्थानमा होस् प्रभाव, अभाव र दवाव हुन नदिने प्रतिबद्धताका साथ सात महिना अघि कार्य क्षेत्र सम्हालेका डा. खत्रीले सुरक्षाको प्रत्याभूति हामीले जनतालाई दिन लागेको बताउँदै सबै पक्षबाट सहयोगको लागि अनुरोध गर्नुभयो ।

सामुदायिक सेवा केन्द्र कीर्तिपुरका अध्यक्ष रविन्द्र बहादुर प्रधानले पनि समुदायको हितमा सामुदायिक सेवा केन्द्रको स्थापना भएको इतिहास प्रष्ट पार्नुभयो र कार्यक्रम सफल पार्न आग्रह गर्नुभयो ।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि कीर्तिपुर नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृत उद्धव प्रसाद रिजालले कार्यक्रममा उठेका जिज्ञासाहरूको जवाफ दिँदै कीर्तिपुरको विकासको लागि उपभोक्ता आफैँ जागरुक हुनुपर्ने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्य नारायण महर्जनले असुरक्षाको विरुद्ध सुरक्षा सचेतना आवश्यक छ भन्नुभयो । मानिसको जीवन चर्या सामान्यरूपले चल्दै आएपनि खानेपानी, दुर्गित फोहोरमैला, जग्गा अतिक्रमण, पोखरी संरक्षण, बजार व्यवस्थापन, प्रहरी प्रशासनलगायत सबै क्षेत्रमा असुरक्षाको महसुस भैरहेको छ भन्नु हुँदै सुरक्षा प्रत्याभूतिको लागि विकल्प सहितको व्यवस्थापन आवश्यक रहेको बताउनुभयो ।

वहाँले राजनीतिक रूपले विकृति र वितृष्णाको कारण पनि असुरक्षा भएको बताउँदै राज्य र राजनैतिक दलले सहि बाटो देखाउनुपर्ने बताउनुभयो । आज राजनीतिक विकृतिको सिकार जसले जे गरेपनि हुने वातावरण सृजना हुँदै आएको छ भन्नुभयो । कार्यक्रममा विशेष

अतिथि पूर्व राज्यमन्त्री दिलीप महर्जनले सुरक्षाको प्रत्याभूति सबैको लागि अनिवार्य रहेको बताउनुभयो । वहाँले कीर्तिपुर प्रहरीबाट कारवाहीमा परेका व्यक्ति घरौटीमा रिहापछि माला लगाई आएको हुँदा यो कस्तो फैसला हो भनी प्रश्न गर्नुभयो । वहाँले नगरपालिकाको विषयगत समिति र केन्द्रको विषयगत समितिबीच समन्वय राखी नियमित रूपले अगाडि बढ्नुपर्ने कुरा औल्याउनुभयो ।

कार्यक्रममा नेकपा एमालेका रमेश महर्जनले सुरक्षा सचेतनाले समाजमा नयाँ ऊर्जा दिने बताउँदै सबै क्षेत्रबाट सहयोग आवश्यकता बोध गराउनुभयो ।

नेकपा माओवादी केन्द्रका शम्भुराम महर्जनले पनि सुरक्षा सचेतना कार्यक्रमले कीर्तिपुरवासीमा चेतना दिने बताउनुभयो ।

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत २० गते शहादत अमर सहिद

लनबहादुर महर्जन वि.सं. २००६ माघ
हिराकाजी महर्जन वि.सं. २०१७ माघ
राजमान माली वि.सं. २०२५ मंसिर
राजेन्द्र महर्जन वि.सं. २०३० चैत

सहिद साप्ताहिक

वर्ष १३, अंक २४, २०७३ भाद्र ३१ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेक्सटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लब - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३, ९८४१४३६०२२

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय...

सुरक्षा सचेतना र हामी

कीर्तिपुर नगरमा असोज १ गतेबाट सात दिन सुरक्षा सचेतना कार्यक्रम तय भएको छ ।

सुरक्षा सचेतना असुरक्षाको विरुद्ध चेतना दिने हो, सजग र सतर्क पार्ने हो । मानव चेतनशील प्राणी हो । स्वविवेक सर्वश्रेष्ठ प्राणी हुन् ।

हाम्रो जीवन सामान्य ढंगले समाजमा चलाएमान भएपनि हामी र हाम्रो कारणले नै अदृष्य असुरक्षा चल्दै आएको हो ।

हामीले सुरक्षा भन्दा साथ अपराधलाई मात्र लिने गरिन्छ । अपराधबाट मुक्त भयो भने सुरक्षा महसुस गर्छौं । तर हरेक अपराध नै असुरक्षा हुन् ।

ढलको व्यवस्थापन नहुनु, खानेपानीको अभाव हुनु केयूकेएलका असुरक्षा, फोहोरको असुरक्षा, फोहोर व्यवस्थापनको असुरक्षा, सडक व्यापारीको अव्यवस्था, प्रहरी प्रशासनको असुरक्षा, सडक दुर्घटना निम्तिनु यातायात व्यवसायी र ट्राफिकको असुरक्षा, पर्ति जग्गा, सार्वजनिक जग्गा, पोखरी अतिक्रमण नगरपालिकाको असुरक्षा, घरेलु हिंसा, बलात्कार राज्य प्रशासनको असुरक्षा, आदिइत्यादि असुरक्षा र अपराध हुन् ।

अझ भनौं भने हरेक नीतिको निर्माता राजनीति त्यही राजनीति नै विकृति र विसंगति हुनु समाज र देशको लागि असुरक्षा ।

अन्य असुरक्षालाई तह लगाउन सकिन्छ तर राजनीतिक असुरक्षा तह लगाउन सकेका छैनन् । आज सत्तामा पुग्न जे जस्तो उपाय अपनाउँछन् र आश्वासन दिन्छन्, सत्तामा पुगेपछि सबै बिसिन्छन् । सत्तासँग सम्बन्धितले जे गरेपनि हुने मानसिकता जन्मेका छन् । त्यसको विरुद्ध सचेतना आजको मुख्य कुरा हो ।

सुरक्षा सचेतना सप्ताहले विद्यार्थी र हामी समाजलाई सडक सुरक्षा, लागू औषध र धुम्रपान विरुद्ध र गाडि चालकहरूलाई शान्ति सुरक्षामा सचेतना ल्याउने कार्यले एक कदम सुरक्षा सचेतना प्रदान गरिनेछ । सचेतना समाजको लागि अपरिहार्य छ । निरन्तरता पाओस् शुभकामना ।

संघीयता कार्यान्वयनमा चुनौती

- विवेक

पञ्चायतमन्त्री पुष्पकमल दाहालले संघीयता नेपालको सन्दर्भमा नितान्त नयाँ प्रयोग र अनुपम अवसर भएकोले त्यसको उपयोग गर्न नजान्दा आउने चुनौती पनि त्यतिकै रहेको बताए । निजामती कर्मचारी दिवसको अवसरमा राजधानीमा आयोजित एक कार्यक्रममा उनले उक्त कुरा व्यक्त गरेका हुन् ।

प्रतिगमनविरोधी आन्दोलनमा संघीयताको कुरा उठेको थिएन । आन्दोलनको सफलतापछि गठित अन्तरिम संविधान निर्माणको क्रममा पनि नेपाललाई संघीय राज्य बनाउने कसैले प्रस्ताव राखेको थिएन । अन्तरिम संविधान घोषणापछि तराईमा नेपाल सद्भावना पार्टीलगायतले आन्दोलन गरे । तराईमा अशान्ति भएको नाउँमा भारतीय दबाबमा अन्तरिम संविधानमा राजनैतिक दलहरू संघीयता राख्न राजी भए र अन्तरिम संविधानमा संघीयताले प्रवेश पायो । संघीयताबारे कुनै पनि राजनैतिक दलले आफ्ना कार्यकर्ताहरूलाई शिक्षित पारेको थिएन न त जनतालाई संघीयताबारे कुनै जानकारी नै थियो । नेपालको सन्दर्भमा संघीयता आवश्यक थियो वा थिएन त्यो प्रश्न कायमै थियो । नेपालको निम्ति संघीयता आवश्यक थियो भन्ने कस्तो संघीयता ? भने जनताबीच व्यापक छलफलपछि चलाइनुपर्छ । त्यसरी छलफल चलाइएको भए आजको जस्तो अन्योल हुने थिएन । संघीयताबारे हतारमा निर्णय गरेको हुँदा संविधान कार्यान्वयनमा थप चुनौतीहरू देखापरिरहेका छन् ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीले विकेन्द्रीकरण र स्वायत्ततालाई जोड दिँदै स्वायत्तता र विकेन्द्रीकरणलाई राम्रोसँग कार्यान्वयन गरेको खण्डमा संघीयता आवश्यक नपर्ने दृष्टिकोण अगाडि सारेको थियो । यद्यपि संविधानले नै संघीयता स्वीकार गरिसकेको अवस्थामा हिमाल, पहाड र तराईसहितको प्रदेशले मात्रै नेपालको एकता बलियो बनाउन सक्छ भन्ने विषयमा पनि नेमकिपाले संविधानसभा

र औपचारिक बैठकहरूमा जोड दिँदै आयो । तर संविधानसभाले निर्माण गरेको संविधानमा प्रदेश नं.२ मा हिमाल र पहाड नभएकोले त्यो उपयुक्त नभएको भन्दै नेमकिपाले फरक मत राख्यो । अझ मधेसी दलहरूको आन्दोलन सम्बोधन गर्ने नाउँमा हिमाल र पहाडबाहेक अर्को प्रदेश थप्ने चर्चा चलिरहेको छ । यदि फेरि पनि त्यसरी संविधान संशोधनमार्फत प्रदेश थपियो भने अर्को गम्भीर भूल हुनेछ ।

कुनै बेला माओवादी नेताहरू भन्ने गर्थे – माओवादीको हातमा सरकार आयो भने १० वर्षमा नेपाललाई स्वीजरल्याण्ड बनाइ दिन्छौं । माओवादी शान्ति प्रक्रियामा आएपछि उसको नेतृत्वमा तीन वटा सरकारहरू गठन भए । अहिले प्रचण्डकै नेतृत्वमा सरकार चलिरहेको छ । तर नेपाल स्वीजरल्याण्ड होइन भुटान हुँदै सिक्किमको बाटोमा अगाडि बढिरहेको अनुभूति जनताले गर्दैछन् । यो स्थितिमा नेपाल स्वीजरल्याण्डसित तुलना हुन सक्दैन किनभने नेपाली जनताको प्रतिव्यक्ति आय छ सात सय अमेरिकी डलरभन्दा बढी छैन भने स्वीजरल्याण्डको सत्तरी हजार अमेरिकी डलरभन्दा माथि छ । नेताहरूले धेरै महत्वाकांक्षी भएर सपना देखाएको कारण पनि अहिले नेपालले विभिन्न समस्याहरू भेल्ले परेको हो । यो नेपालको धरातलीय यथार्थभन्दा माथि उठ्न खोज्दाको परिणाम हो । तर देशको निम्ति प्रतिबद्ध भएर काम गर्ने हो भने छोटो समयमै देशको विकास असम्भव भने छैन । औद्योगिक विकासको समयमा पूँजीवादी देशहरूले सयौं वर्ष लगाएर गरेको विकास आजको युगमा चीन, कोरियाजस्ता समाजवादी देशहरूले केही दसकभित्रै हासिल गरेका उदाहरणहरू पनि नभएका होइनन् । त्यहाँको राजनैतिक नेतृत्व र नेताहरूको इच्छा शक्ति तथा नेतृत्वप्रति जनविश्वासले यो कुराको निर्धारण गर्दछ ।

प्रचण्ड प्रधानमन्त्री हुने बेला माओवादी र मधेसी दलहरूबीच संविधान संशोधनमा सहमति भएको सार्वजनिक भएको थियो । संविधान संशोधन प्रदेश थप्नेसित सम्बन्धित छ । पूर्वमा हिमाल पहाडबाहेक प्रदेश बनाउनुहुन्छ भने पश्चिममा किन हुँदैन भन्ने मानसिकताअनुसार नेका, माओवादी र राप्रपाका नेताहरूले काम गरिरहेका छन् । यस विषयमा व्यापक छलफल नगरी हचुवाको भरमा प्रदेश थप्ने निर्णय गरियो भने त्यसको परिणाम मुलुकले थग्न नसक्ने गरी अगाडि आउन सक्छ । केही वर्षदेखि शान्त बसिरहेका लिम्बुवान, खम्बुवान, तमुवानजस्ता क्षेत्रका समुदायहरू फेरि प्रदेशहरूको माग लिएर उठ्ने सम्भावनाहरू छन् । यसले समस्या भन्नु जटिल हुँदै जानेछ । नेका, एमाले र माओवादी नेताहरूले ६ प्रदेशको प्रस्ताव बाहिर ल्याउनेबित्तिकै सुर्खेत, जुम्ला, मुगुलगायतका धेरै जिल्लाहरूमा अशान्ति भयो । सुर्खेत र जुम्लामा गोली चल्थे केही मानिसहरूको मृत्यु भयो भने कति प्रदर्शनकारीहरू घाइते भए । त्यसैको सिलसिलामा चलिरहेको तराईको आन्दोलन विभिन्न रूपमा अझै चालू छ । प्रधानमन्त्री भारत भ्रमणपछि भारतको अनुकूलतामा संविधान संशोधनतिर लागेमा नेपालमा कहिल्यै शान्तिको वातावरण हुने छैन । यो प्रस्ट भइसकेको छ ।

नेपाली जनता अहिले संविधानको कार्यान्वयनको साथसाथै संघीयताको पहिलो अभ्यास पनि गर्दैछन् । नेपालीहरूको लागि यो नयाँ प्रयोग भएकोले सफल असफल दुबैको सम्भावना उत्तिकै छ । संविधान जारी भएको एक वर्ष पुग्नै लाग्दा पनि संघीयता कागलाई बेल पाक्यो हर्ष न विस्मात् भनेझैँ जनताले खासै चासो दिएको पाइएको छैन । संघीयता कुनै नेता र दल विशेषभन्दा सम्पूर्ण जनतासित सरोकारको विषय हो । जुन रूपमा स्थानीय, प्रदेश र केन्द्रीय सरकार र त्यसको अधिकारबारे जनस्तरमा चर्चा हुनुपर्ने हो त्यो हुन सकिरहेको छैन । जन सरोकारको विषय जनताले नबुझेसम्म त्यसलाई सहज ढंगले कार्यान्वयन गर्न सक्दैन ।

प्रयोगको क्रममा संघीयता असफल पनि हुनसक्छ । गणतन्त्रको स्थापनापछि राजतन्त्रको पुनःस्थापना भएजस्तै संघीयताको असफलतापछि एकात्मक राज्यमै फर्किएका उदाहरणहरू पनि छन् । मधेसी दलहरूले संघीयता असंशोधनीय बनाउन निकै जोड दिएका थिए । संविधानमा उल्लेख भएको कुनै पनि विषय संशोधन गर्न सकिने गरी संविधान निर्माण गरिएको हुँदा पछि हट्ने ठाउँ भने सुरक्षित नै छ ।

विश्वका धेरै मुलुकहरू संघीयतामा गएर पनि असफल भएका छन् । ती देशहरू संघीयता त्यागेर पुनः एकात्मक राज्यमा फर्केर राज्य व्यवस्था चलाइरहेका छन् । युगाण्डा नेपालजस्तै विभिन्न जात-जाति, भाषा-भाषी भएको देश हो । बेलायती साम्राज्यवादको उपनिवेशको अन्त्यसँगै त्यहाँ सन् १९६२ मा संघीयता लागू गरियो । राज्य सञ्चालनमा सहजता आउनुको सट्टा भन्नु जटिलता थपियो, गरिबी बढ्यो र देशको आर्थिक विकास हुनसकेन । जनताले फेरि सन् १९६७ मा नयाँ संविधान निर्माण गर्दा गणतन्त्रको स्थापनासँगै संघीयतालाई खारेज गरे । त्यहाँ अहिले एकात्मक शासन व्यवस्था चलिरहेको छ । त्यस्तै क्यामरूनमा पनि सन् १९६१ मा संघीयता लागू गरिएको थियो । त्यहाँ अत्यधिक जनता त्यसको पक्षमा थिएनन् । करिब १० वर्षसम्म संघीयताको अभ्यास गरियो । सन् १९७१मा संघीयताबारे जनमतसंग्रहमा जाने सरकारले निर्णय लियो । अधिकांश जनताले एकात्मक राज्यकै पक्षमा मतदान गरे र क्यामरून पुनः एकात्मक देशमा फर्क्यो ।

नेपालमा अबको डेढ वर्षभित्र स्थानीय, प्रदेश र प्रतिनिधिसभाको गरी तीन चरणको निर्वाचन गर्नु अनिवार्य छ । सरकारमा गएका दलहरू सत्ता टिकाउने र गिराउनेमा बढी ध्यान र संविधान कार्यान्वयनमा कम ध्यान दिइरहेको अवस्थाले कतै नेपालमा लागू गरिएको संघीयता कार्यान्वयन नहुँदै विघटनको दिशामा त जाने होइन ? जनताले प्रश्न गर्न थालेका छन् ।

२०७३।१।२७

बुद्धशिक्षा र स्वतन्त्र चिन्तन

प्रायः धार्मिक ग्रन्थहरूमा आफ्नै समयको रूढि अन्धविश्वासले स्थान पाएको हुन्छ । धार्मिक रूढिवाद र अन्धविश्वासको कारणले ठाउँ ठाउँमा एक धर्म र अर्को धर्म मान्नेको बीच भैँ-भगडा, युद्ध हुनुको अलावा पुरानो संस्कारबाट बाहिर निस्कन खोज्नेले ज्यान गुमाउन परेको घटनाहरूको इतिहास साक्षी छ । ग्यालिलियो जसले बाइबलमा भने अनुसार पृथ्वी चेप्टो होइन, गोलो भएको प्रमाणित गर्ने महान व्यक्तिले त्यसबेला बाइबललाई स्वतः प्रमाणित मान्नाले ज्यान गुमाउनु पर्यो । कुनै कुरालाई आँखा चिम्लेर स्वतः प्रमाणित मान्नु भनेको त्यसमा वर्णित कुरालाई शंका गरेर अगाडि बढ्ने जिज्ञासालाई रोक्नु हो अनि वास्तविक सत्यबाट टाढा रहनु हो । मानिसमा धर्मान्धता, मिथ्या विश्वास मानसिक दासता आदि कारणले स्वतन्त्र चिन्तनले त्यसबेला स्थान पाएको थिएन । अहिलेको वैज्ञानिक युगमा पनि पुरानै मान्यता बोक्नेहरू कम छैनन् । धर्मको नाउँमा अरुलाई हत्या गर्न आत्मघाती हमला गर्ने नभएका होइनन् । तर पनि आज जे-जति प्रगति, विकास र वैज्ञानिक आविष्कारहरू भए, ती सबै स्वतन्त्र चिन्तन र जिज्ञासाका कारणले भएका हुन् । कुनै तथ्यको प्रयोग, विश्लेषण र विभाजन गरेर वैज्ञानिकहरू कुनै पनि प्रक्रियाको तह सम्म गएर निष्कर्षमा पुगिन्छ । त्यसैगरी भगवान् बुद्धले सत्यताको विभाजन विश्लेषण गरे

। अन्तर केवल यति हो कि वैज्ञानिकहरूको प्रयोग प्रयोगशालामा गर्नु भने बुद्धको सारा प्रयोग आफ्नो शरीर, चित्त र प्रकृतिको प्रयोगशालामा भए । भगवान् बुद्धले देशना गर्नुभएको धर्मको ६ वटा मूलभूत गुणहरूमा पहिलो 'स्वाक्खातो भगवताधम्मो' हो । यस अनुसार स्वतन्त्र चिन्तन या स्वेच्छाबाट जानेर बुझेर मात्र धर्मलाई ग्रहण र पालन गर्नु पर्दछ । बुद्धले भन्नुभएको छ- 'भिक्षुगण, मैले जुन धर्मोपदेश गरेको छु, त्यसलाई राम्ररी केलाएर चिन्तन मनन गरेर मात्र सेवन गर, भावना गर, वृद्धि गर जसद्वारा यो श्रेष्ठ जीवन आफ्नो लागि चिरस्थायी होस् र अरुका लागि आफ्ना जीवनबाट बहुजनको हित र बहुजनको सुखकारक होस् । सुनारहरू कसौटीमा कसेर मात्र सुनलाई स्वीकार गर्दछन्, त्यस्तै मेरो वचनलाई पनि स्वानुभूतिको कसौटीमा कसेर परीक्षा गरेर मात्र ग्रहण गर्नु पर्दछ, न कि म प्रतिमात्र आदर भाव राखेर । बुद्ध धर्मको अर्को गुण हो 'एहिपस्सिक' । आउ र आएर हेर भन्दै सबैलाई स्वतन्त्र रूपमा आमन्त्रण गर्ने गुण भएको धर्म बुद्ध धर्म हो । बुद्ध शिक्षा कसैले सुन्न हुने आचरण गर्नु हुने र कसैले सुन्न नहुने आचरण गर्न नहुने धर्म होइन । यसमा सबैका लागि ढोका खुल्ला छ । आफ्नो योग्यता, संस्कार, क्षमता, श्रद्धा अनुसार राम्ररी सुनेर, बुझेर, ग्रहण गरेर आचरणका लागि उपासक, उपासिका, भिक्षु, भिक्षुणी बन्न आमन्त्रित गरिएको धर्म हो । यसमा

रूढिवाद र अन्धविश्वासको लागि कुनै ठाउँ छैन । अरुले सृष्टिकर्ता भन्ने ईश्वरको कुनै स्थान छैन । एक समय तथागत शास्ताभिक्षु संघसहित कोसल देशको भ्रमण गरिरहेको बेला कालाम गोत्रका क्षत्रीहरू रहने स्थान केसपुत्त नामक नगरमा पुगे । बुद्धको दर्शनार्थ आएका कोही मानिसले उहाँसँग जिज्ञासा राखे- "भन्ते□। कोही कोही ब्राह्मण र श्रमण केसपुत्तमा आउँछन्, उनीहरू आफ्नो विचारको प्रचार गर्दछन् र अरुको खण्डन गर्दछन् । पछि अर्काथरी आउँछन्, उनीहरू पनि आफ्नो मतको प्रचार गर्दछन् र पहिला आएकाका विचार खण्डन गर्दछन् । यस स्थितिमा कुन श्रमण या ब्राह्मणले सत्य भनिरहेको छ र कुनले झूटो भन्ने कुरामा हामीलाई शंका लाग्दछ ।" बुद्धले जवाफ दिए- "कालामहरू तिमीहरूको संशय सर्वथा उचित छ । तर कालामहरू कुनै कुरा यस कारणले नमान कि परम्परा देखि मानिसले यस्तै मान्दै आएका छन् भनेर । कुनै कुरा यस कारणले नमान कि वर्तमानमा पनि सबै मानिस यस्तै मान्छन् भनेर । कुनै कुरालाई यस कारणले नमान कि त्यो कुरा अत्यन्त सुन्दर भव्य रूप वक्ताले भनेका हुन भनेर । त्यसैमा विश्वास गर, त्यसैको आचरण गर जुन तिमीहरूको बुद्धिले सत्य भनेर स्वीकार गर्दछ अनि जुन तिमीहरूलाई सर्वथा उचित लाग्दछ ।" बुद्धले यसरी आफ्नो

मतको समर्थनमा कुनै शास्त्रको उद्धरण दिए न दुहाई, जुन विचार प्रत्येक स्वतन्त्र जिज्ञासु र विचारकले बुझिरहनु आवश्यक छ ।

एकपटक दीर्घनखले बुद्धसँग सोधे- "गौतम । तपाईंको शिक्षा के हो ? तपाईंको सिद्धान्त के हो ? म त कुनै सिद्धान्त या मान्यतालाई थोरै पनि स्वीकार गर्दिन ।" बुद्धले प्रतिप्रश्न गरे- " के तपाईं कुनै पनि सिद्धान्तलाई अपनाएर चल्दिन भने आफ्नो सिद्धान्तलाई मान्नुहुन्छ ?" प्रश्न सुनेर दीर्घनखले भने- "गौतम । म विश्वास गर्छु या गर्दिन यसको कुनै महत्व छैन ।" बुद्धले त्यसपछि उत्तर दिए- "यदि कुनै व्यक्ति सिद्धान्तको बन्दी बन्यो भने उसको स्वतन्त्रता समाप्त हुन्छ । जब कोही दुराग्रही बन्छ तब उसको सिद्धान्त नै एकमात्र सत्य हो र अन्य सिद्धान्त सबै सुनाइने कुरा मात्रै हुन् भनेर उसले सम्झन्छ । समस्त भगडा र संघर्ष विचार संकीर्णताको कारण हो । कुनै मान्यतामा बाँधिनु आध्यात्मिक मार्गको सबैभन्दा ठूलो बाधा हो । संकीर्ण विचारबाट बाँधिएको व्यक्ति सत्यको द्वार खोल्न असम्भव हुन्छ ।"

बुद्धले दीर्घनखलाई विधुरको कथा आज्ञा गर्दै भने कि विधुर आफ्नो पाँच वर्षको छोरासँग रहन्थ्यो । एकदिन छोरालाई घरमा छाडेर विधुर बाहिर गए । उ गइसकेपछि लुटेराहरूले उसको छोरालाई अपहरण गरेर लगे । जब विधुर फर्केर आयो तब उसले घर जलेको र एउटा बच्चा

नराम्रोसँग जलेको (लाश) देखे । उसले यो मेरो छोराको लाश हो भने सम्भे । जलेको शवको संस्कार गरेर उसले अस्थि र भस्म एउटा थैलामा राख्यो । उ जहाँ जाँदा पनि अस्थि र भस्मको थैला साथमा लिएर जान्थ्यो । केही महिनापछि उसको छोरा ती लुटेराहरूलाई छक्काएर भाग्यो र आधा रातमा आफ्नो घरमा पुगेर पितालाई बोलायो र कराउँदै म तपाईंको छोरा हुँ पनि भन्यो । तर विधुरले छिमेकका कुनै बच्चाको खिल्ली उडाइरहेको सम्झ्यो । अतः उसले ढोका खोल्दै खोलेन । अन्तमा हार मानेर उसको छोरा त्यहाँबाट गयो र बाबु र छोरा सधैंको लागि बिछोडिए । कुनै मान्यतालाई ध्रुव सत्य मानेर त्यसमा टाँसिरह्यो भने विधुरको स्थिति हुनेछ । कचौराको किनारलाई मात्रै सतत् परिक्रमा गरी कतै नपुग्ने कमीला समान हुन्छन् ।

दीर्घनखले प्रश्न गरे- "तपाईंको शिक्षा के हो ? यदि कसैले तपाईंको शिक्षाको अनुसरण गर्‍यो भने के उ पनि संकीर्ण विचारको बन्दीहुने छैन ?" बुद्धको आज्ञा थियो- "मेरा शिक्षा न त कुनै सिद्धान्त हो न त कुनै दर्शन नै । यो त प्रत्यक्ष अनुभूतिको परिणाम हो । म के शिक्षा दिन्छु भने सबै वस्तुहरू अनित्य छन्, प्रतीत्य समुत्पाद छन् र तिनीहरूको कुनै पृथक सत्ता छैन । मैले यस कुराको अनुभव गरेको छु, जसलाई सबैले अनुभवगर्न सक्दछ ।" यहाँनै तथागतको "मेरो वचनलाई स्वानुभूतिको कसौटी कसी परीक्षा गरेर मात्र ग्रहण गर्नु" भन्ने कुरालाई स्मरण

पूर्णमान महर्जन

गर्नु आवश्यक छ ।

स्वतन्त्र चिन्तन विना मानिस परिशुद्ध र मुक्त हुन संभव छैन । सिद्धान्त गौतमले बोधिज्ञानको खोजीको क्रममा आलार कालाम र उद्दक रामपुत्रका ज्ञानलाई मात्र परम् सत्य मानेर सदा उनीहरूसँगै रहेको भए उनी सम्यक् सम्बुद्ध हुने थिएन । स्वतन्त्र बुद्धि र स्वतन्त्र चिन्तन कै कारण मध्यम मार्ग अपनाएर बुद्ध भए । बोधिज्ञान प्राप्तपछि मानव भलोका लागि ४५ वर्षसम्म गाउँगाउँ नगरनगर चारिकाको क्रममा बुद्धले आफ्नो उपदेशमा स्वतन्त्र चिन्तनलाई जुन महत्व दिए, त्यो महत्व र स्थान अरु कुनै धार्मिक शिक्षामा छैन । बुद्धिज्म ग्रन्थका लेखक ई.जे. मिलर भन्छन्- "अर्को कुनै पनि धर्मले आफ्ना आँखाहरू खुल्ला राख्न यति जोड दिंदैन ।" त्यसैले बुद्धको स्वतन्त्र चिन्तनको उपज बुद्ध शिक्षालाई आजको २१ औं शताब्दीमा पनि एक व्यवहारिक र वैज्ञानिक शिक्षाको रूपमा विदित वर्गले स्वीकारेको तथ्य मननीय छ ।

एमए इभेन्टस् फुटसलमा १६ लाख पुरस्कार

कीर्तिपुर । A Moment to Appreciate (एमए) इभेन्टस्को आयोजनामा भएको रेडबुल फुटसल लिग प्रतियोगिता २०७३ मा कीर्तिपुर फुटसल राउण्ट- १६ मा प्रवेश गरेको छ ।

चार महिना सम्म विभिन्न होम अवे फुटसल कोर्टमा हुने प्रतियोगितामा प्रथम हुनेले १० लाख नगद पुरस्कार, दोस्रोले ५ लाख र वेष्ट खेलाडी र गोलकिपरले ५०/५० हजार नगद हात पार्ने छ ।

कीर्तिपुरकी ननिता लेडिज फिटनेस च्याम्पियन

कीर्तिपुर । काठमाडौं बडि बिल्डिङ एण्ड फिटनेस एशोसियशनको आयोजनामा भएको प्रथम लेडिज फिटनेस च्याम्पियन २०१६ मा कीर्तिपुरकी सुपुत्री ननिता महर्जन प्रथम हुन सफल भएकी छ ।

भाद्र २५ गते शनिबार काठमाडौंको राष्ट्रिय नाचघरमा सहभागी ६ जना महिला प्रतियोगीहरूको सामना गर्दै प्रथम भएकी हुन् ।

उनले डिभाइन फिजिकल फिटनेस क्लवबाट

सहभागी भएकी थिइन् ।

प्रतियोगितामा सेप्स फिटनेसकी सन्ध्या श्रेष्ठ दोस्रा र फिटनेस स्टुडियोका लुना प्रधान तृतीय घोषित भएका थिए ।

प्रथम ननिताले नगद २० हजार रुपैयाँसहित ट्रफी हात पारेका थिए भने अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगितामा पनि सहभागी हुन पाउने भएकी छिन् ।

कीर्तिपुर तःननी निवासी ननिता महर्जन बज्राचार्य रुजन बज्राचार्यकी श्रीमती हुन् ।

अन्तरविद्यालय व्याडमिन्टन प्रतियोगिता सम्पन्न

कीर्तिपुर । कीर्तिपुर व्याडमिन्टन क्लब कीर्तिपुरको आयोजनामा भएको प्रथम कीर्तिपुर नगर अन्तर विद्यालय छात्र/छात्रा यू-१२ र यू-१४ व्याडमिन्टन प्रतियोगिता २९ गते बुधबार त्रिवि विद्यार्थी क्लब व्याडमिन्टन कोर्टमा सम्पन्न भएको छ ।

कीर्तिपुर क्षेत्रका १३ वटा विद्यालयका ९२ जनाबीचको प्रतिस्पर्धामा यू-१२ छात्रामा पाँगा उमाविका सोफिया महर्जन प्रथम, पुष्पसदन माविका स्मृति पौडेल द्वितीय र राराहिलका मुस्कान महर्जन र सचिना महर्जन तृतीय भएका छन् भने यू-१४ छात्रामा लेवोरेटरीका समिवक्षा थापा प्रथम, हिलटाउनका अन्जु मानन्धर द्वितीय, तृतीयमा जनसेवाका अनिता रुम्बा र अनर स्कूलका स्मिका पोखरेल घोषित भएका छन् ।

त्यसैगरी यू-१२ छात्रमा राराहिलका सुधम्सु आचार्य प्रथम, अनरका विजय खत्री द्वितीय र क्रियटिभका निश्चल महर्जन र अनरका संगम ज्ञवाली तृतीय भएका थिए भने यू-१४ छात्रतर्फ क्रियटिभका सैलेश महर्जन प्रथम, जनसेवाका अनुप बम्जन द्वितीय र तृतीय क्रियटिभका आभाष महर्जन र राराहिलका शिव विष्ट तृतीय

घोषित भएका थिए ।

विजयी खेलाडीहरूलाई प्रमुख नेपाल व्याडमिन्टन संघका अध्यक्ष रामजी बहादुर श्रेष्ठले पुरस्कार प्रदान गर्नुभएको थियो ।

प्रतियोगिताका संयोजक सुरेश बज्राचार्यको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा कीर्तिपुर खेलकुद विकास समाजका प्रदीप महर्जनलगायतले बोल्नुभएको थियो ।

युवा-विद्यार्थीद्वारा रत्नपार्कमा प्रमलाई खबरदारी

काठमाडौं। प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालको निर्धारित भारत भ्रमणको क्रममा हुनसक्ने राष्ट्रघाती सहमति या सन्धि-सम्झौताविरुद्ध नेपाल क्रान्तिकारी युवा संघ र नेपाल क्रान्तिकारी विद्यार्थी संघको आयोजनामा मंगलबार राजधानी काठमाडौंको रत्नपार्कमा खबरदारी सभा भयो।

खबरदारी सभामा बोल्दै नेक्रायुसंघका केन्द्रीय अध्यक्ष प्रकाश थुसाले जब जब नेपालका प्रधानमन्त्रीहरू भारत भ्रमणमा जाने हुन्छन्, नेपाली जनतालाई के-कस्ता राष्ट्रघाती सन्धि-सम्झौता हुने हो भन्ने चिन्ता लाग्ने हुन्छ भन्नुभयो।

नेपाल र भारतबीच धेरै विकास निर्माण तथा जल विद्युत परियोजनासम्बन्धी सम्झौता भएपनि भारतले त्यसलाई अगाडि नबढाएको चर्चा गर्दै भारतको नियत नेपालको विकास रोक्ने देखिएको उहाँले बताउनुभयो।

नेपाली नेताहरूलाई लेण्डुप दोर्जेजस्तो देशघाती हुनबाट जोगाउन संघर्ष गर्नुपर्ने विडम्बनापूर्ण स्थिति नेपाली जनतासामु रहेको चर्चा गर्दै प्रम दाहालको राजकीय भ्रमण देशको सार्वभौमिकता दिल्लीमा बुझाउने काम नहोस् भन्नुभयो।

प्रचण्ड सरकारले राष्ट्रघाती सन्धि सम्झौता गरेर फर्के देशभक्त युवा-विद्यार्थी चुप लागेर नस्बने उहाँले बताउनुभयो।

सभामा नेपाल

क्रान्तिकारी विद्यार्थी संघका केन्द्रीय अध्यक्ष नीरज लवजूले भारतीय विस्तारवादले सिक्किम विलय नभएसम्म काजी लेण्डुप दोर्जेलाई रातो कार्पेट ओछ्याएर राजकीय सम्मान दिएको र सिक्किम विलय भएपछि कुकुर-बिरालोलाई जत्तिको पनि महत्त्व नदिएको चर्चा गर्दै नेपाली शासक नेताहरूलाई लेण्डुप दोर्जेको नयाँ संस्करण नबन्ला खबरदारी गर्नुभयो।

प्रधानमन्त्री प्रचण्डको भारत भ्रमणका क्रममा प्रचारित काठमाडौं निजगढ दूतमार्ग, तिला-१, तिला-२ र अरुण तेस्रो जलविद्युत् परियोजनाजस्ता कुनै योजना राष्ट्रघाती प्रावधानसहित सुम्पने कार्य नगरोस् भन्नुभयो।

जनअधिकार हनन गर्ने निरंकुश शासकहरूलाई गच्छी र सत्ताच्युत गर्न आन्दोलन गर्न र रगत बगाउन सक्ने नेपाली जनताले देशको निम्ति संघर्ष गर्न

पनि नहट्ने चेतावनी उहाँले दिनुभयो।

नेक्रायुसंघका केन्द्रीय सचिव शंकर भण्डारीले नेपालका शासकहरूले सत्ता स्वार्थको निम्ति दिल्लीका शासकहरूको आशीर्वाद खोज्ने घोर गलत प्रवृत्ति रहेको बताउँदै नेपाली जनताको स्वाभिमान गुमाउने कार्य सरकारबाट नहोस् भन्नुभयो।

भारतको उद्देश्य नेपालको प्राकृतिक स्रोत साधन र बजार कब्जा गरेर नवउपरिवेश बनाउनु रहेको चर्चा गर्दै नेपालका शासकहरूले दलाल प्रवृत्ति देखाउने गरेको बताउनुभयो।

सभामा नेक्राविसंघका केन्द्रीय सदस्य दिपेन्द्र शाहीले संसारमा छिमेकी देशबीच समान लाभ हानी सहितका थुप्रै सन्धि सम्झौता भएको बताउँदै नेपाल भारत बीचको सन्धि सम्झौता सधैं नेपाल भारतको हानी हुने र ठगिने खाले भएको बताउनुभयो।

तपाईंले घर बनाउँदै हुनुहुन्छ ? कस्तो घर बन्दैछ ?

कीर्तिपुर। २०७२ मा गएको विनाशकारी भूकम्पले पुरानो घर प्रायः ढले। मान्छेको आयु भएजस्तै घरको पनि आयु हुँदोरहेछ। मान्छेको मृत्यु रोग वा दुर्घटनाले हुन्छ भने घरको आयु प्राकृतिक प्रकोपले नष्ट हुनेछ।

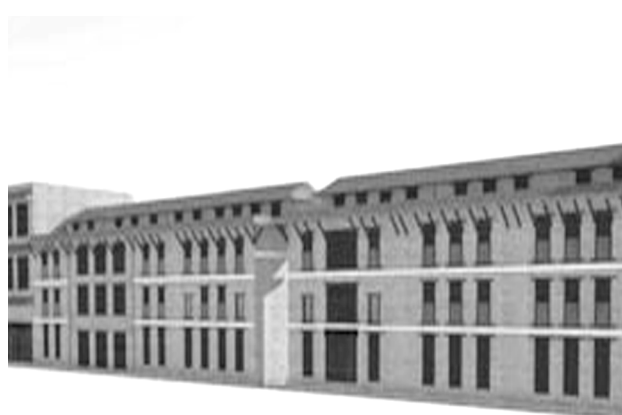
२०७२ मा आएको प्राकृतिक प्रकोपले पुरानो घर आयु नाघिसकेकालाई धेरै हल्लायो र भत्काइयो भने सिमेन्टेड फ्रेम स्ट्रक्चरका घरहरू समेत ढले। पुरानै घरको कारण मानवीय क्षति समेत भयो।

प्राकृतिक प्रकोप भूकम्पले टोल-गाउँ नै सखाप बनायो।

अब हामीले पुनःनिर्माण गर्नु पर्दछ। विनाससँगै विकासको अवसर पनि मिलेको छ।

घर निर्माण अब नमूना घर निर्माणतिर हाम्रो ध्यान केन्द्रित हुनुपर्दछ। तपाईंले नयाँ घर बनाउँदै हुनुहुन्छ या योजना बनाउँदै हुनुहुन्छ भने एकपटक सोचौं। हामी कस्तो घर बनाउँदै छौं। हामी सबैको चाहना अब बन्ने घर ठूलो भूकम्प आउँदा पनि नढलोस्। त्यसको लागि फ्रेम वाला पिलर, बिम, ढलान नै सबैको रोजाई होला, सिमेन्टेड गारोको घर होलान्।

जे जस्तो तरिकाले घर निर्माण गरेपनि अब ६-७ रेक्टरको भूकम्पले नढलोस् तर निर्माण गरिने फ्रेमवर्क या नन फ्रेमवर्कको घर परम्परागत मौलिक शैलीको होस्

ताकि हामीले निर्माण गरिने कार्यले पर्यटकीय विकास होस्।

पाँगालाई पर्यटकीय गाउँ बनाउन पाँगा विकास सरोकार केन्द्रले मौलिक परम्परागत शैलीमा घर निर्माण गर्न विशेष

पहल गरिरहेका छन्। पछिल्लो समयमा मौलिक परम्परागत शैलीमा निर्माण गरिने एक टोलका एक परिवारलाई ६० हजार नगद अनुदान दिने समे घोषणा गरिसकेका छन्।

हार्दिक समवेदना

स्व. सीता महर्जन

जन्म: वि.सं. २००७

स्वर्गारोहण: वि.सं. २०७३ साउन १९ गते

यस संस्थाका शेयर सदस्य ई.कविन्द्र महर्जनका ममतामयी
आमा **श्रीमती सीता महर्जन** को
मिति २०७३ साउन १९ गते बुधबार असामयिक निधन भएको
आज ४५ औं दिनको पुन्यतिथिमा मृतकप्रति
हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं।

यस दुःखद घडीमा शोक सन्तप्त परिवारजनमा
धैर्य धारण गर्ने शक्ति प्राप्त होस् भनी
हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं।

वीरेन्द्र श्रेष्ठ, अध्यक्ष

सुनौलो बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार

तग:वपी, नयाँबजार, कीर्तिपुर, फोन: ४३३६३७६

साहित्य स्तम्भ

कविता

— पूर्ण बहादुर राना
कक्षा: १०, बाल विकास
इङ्गलिस सकेण्डरी स्कूल

केही गर्छु देशका लागि

आफ्नो लागि होइन मैले
देशका लागि सोचेको छु
त्यसैले त समाजसेवा गर्ने
लक्ष्य रोजेको छु ।

बिखण्डन गरी देशलाई
धरापमा पार्दिनँ म
बरु मर्न तयार हुन्छु
पछि पाइला सार्दिनँ म ।

धेरै चोटी भुक्त्यौं नेपाली
अब त भुक्न सकिदैनँ म
विदेशीको इसारामा
पाइला सार्न सकिदैनँ म

हिजो जे भो, भइसक्यो,
अब लोभलालचमा फस्दिनँ म
देशको यस्तो हालत देखि
चुप लागेर बस्दिनँ म

जतातै हत्या हिंसा
सहर बस्न सकिदैनँ म
विदेशीको दास बनी
रहेर बस्न सकिदैनँ म

देश नङ्ग्याउने गद्दारको
पछि अब लाग्दिनँ म
प्राणभन्दा प्यारो देशको
बदनाम गर्दिनँ म

देशलाई सारा रुवाएर
पैसाको साथमा हास्दिनँ म
देश टुक्राएर विदेशीसँग
घनिष्ट सम्बन्ध गाँस्दिनँ म

समाजवादको लडाई लड्छु अब
पूँजावादी व्यवस्थामा अल्झिन्नँ म
प्यारो देशलाई खतरामा पारी
विटा पैसामा बल्झिन्नँ म

संविधान दिवस २०७३

भव्य रुपमा मनाऔं ।

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग

स्वाधिनता र सार्वभौमिकता रक्षाको लागि समाजवादी आन्दोलन ।
नेपाल मजदुर किसान पार्टी काठमाडौंको पाँचौं जिल्ला सम्मेलन !!

नेपाल मजदुर किसान पार्टीको

पाँचौं काठमाडौं जिल्ला सम्मेलन

भव्यताका साथ सफल पारौं ।

(२०७३ असोज ७ र ८ गते)

अपिल

आदरणीय दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरू,

नेपाल मजदुर किसान पार्टी मार्क्सवाद, लेनिनवाद र माओत्सेतुङ्ग विचारधारालाई मार्ग निर्देशक सिद्धान्तको रूपमा अंगाल्दै कामदार वर्गलाई शासक वर्गको रूपमा उठाउने उद्देश्यले स्थापना भएको पार्टी हो । व्यक्तिवादी र पदनोन्मुख पूँजीवादी व्यवस्थाले कामदार वर्गको हित गर्न सक्दैन । वैज्ञानिक समाजवाद कामदार वर्गको मुक्तिको बाटो हो । देशमा समाजवादी व्यवस्था स्थापनाको उद्देश्यले नेमकिपा समाजवादी गणतन्त्रको प्रचार अभियानमा क्रियाशील छ । हामी समाजवादी गणतन्त्र प्रचार अभियानलाई अझ व्यापक जनताको बीचमा पुर्‍याउन चाहन्छौं । त्यही सिलसिलामा आगामी असोज ७ र ८ गते नेमकिपा काठमाडौंको पाँचौं जिल्ला सम्मेलन हुन गईरहेको छ ।

मजदुर र किसान साथीहरू,

नेपालमा गणतन्त्र स्थापना भएको दश वर्ष बित्यो । तर नेपाली जनताले गणतन्त्रको अनुभव गर्न पाएका छैनन् । महंगी आकासिंदो छ, भ्रष्टाचार व्याप्त छ, लोडसेडिङ्ग बढ्दो छ, खानेपानीको हाहाकार, फोहोरको समस्या यथावत छ । किसानहरूले खेतीको समयमा मल पाउन सकेका छैनन् । सरकारमा बस्ने व्यक्तिहरू परिवर्तन भएपनि जनताको समस्या ज्यूँका त्यूँ छन् । देशमा गणतन्त्र स्थापना पछि नेपाली काँग्रेसले दुई पटक, नेकपा एमालेले तीन पटक र माओवादीले तीन पटक सरकारको नेतृत्व सम्हालिसकेका छन् । शासक दलहरू राजनीतिलाई जनताको सेवाभन्दा शुभलाभको मेसो बनाउँदै छन् । तिनीहरूको व्यवहारले शासक दलका नेताहरू मौका नपाएर मात्रै इमानदार भएको प्रमाणित हुँदैछ । त्यसैको परिणाम राजनीतिप्रति नै जनताको वितृष्णा बढेको छ । नेमकिपा पूँजीवादी पार्टीहरूको जनविरोधी गतिविधिहरूलाई उदांग्याउँदै देश र जनताको हितमा निरन्तर संघर्षरत छ ।

युवा विद्यार्थी साथीहरू,

सरकारको गलत नीतिको कारण वर्षमा लाखौं युवाहरू विदेशीन बाध्य छन् । अर्थमन्त्रीहरू नेपाली युवाहरू विदेशमा गएर दुःख गरी कमाएको ज्याला (रेमिटेन्स) कै आधारमा देश चलि रहेको निर्लज्जता पूर्वक स्वीकार गर्दै त्यसैमा तिनीहरू गर्व गर्छन् । नेमकिपाले स्वदेशमै रोजगारीको सुनिश्चितताको लागि जोड दिँदै आएको छ । शिक्षामा पूँजीवादी वा नवउदारीकरणको प्रभाव बढ्दो छ । विदेशी विश्वविद्यालयको सम्बन्धनमा काठमाडौंमा धेरै कलेजहरू संचालनमा छन् । सरकारले शिक्षालाई किनबेचको वस्तु बनाउँदै छ । शिक्षालाई निजीकरण गर्ने सरकारी नीतिले गरिवको लागि उच्च शिक्षा आकासको फल भएको छ । एमाओवादी नेतृत्वको सरकारले पनि विगतका सरकारहरूले भैं शिक्षा र स्वास्थ्यलाई निजीकरण गर्दै छ । शिक्षा र स्वास्थ्य राज्यको दायित्व हुनु पर्ने मान्यताकासाथ नेमकिपाले शिक्षा र स्वास्थ्य निःशुल्क हुनुपर्नेमा जोड दिँदै आएको छ ।

बुद्धिजीवी र व्यापारी मित्रहरू,

नेपाली जनताले आफ्नै प्रतिनिधिहरूमार्फत् संविधान लेख्न संविधान सभाको निर्वाचनमा मत दिएका थिए । तर शासक दलहरूले सत्ताको 'कुकुर भगड' गर्दै संविधान नबनाई पहिलो संविधानसभा विघटन गरे । त्यो देश र जनताको विरुद्ध गम्भीर अपराध थियो । दोस्रो संविधानसभाको निर्वाचन पछि जनताका प्रतिनिधिहरूमार्फत् नेपालको संविधान २०७२ जारी भयो । अब नेपाली जनता सामु संविधान कार्यान्वयनको चुनौति छ । संविधानको कार्यान्वयनको लागि अबको डेढ वर्षमा स्थानीय, प्रदेश र प्रतिनिधि सभाको निर्वाचन सम्पन्न हुनु पर्नेछ । शासक दलहरूको व्यवहारलाई हेर्दा त्यो हुन सक्ने सम्भावना कम छ ।

देशमा स्थानीय निकाय जनप्रतिनिधिबिहीन भएको १२ वर्ष नाघिसक्यो । केपी ओली नेतृत्वको सरकारले मंसीर महिनामा स्थानीय निकायको निर्वाचन गर्ने घोषणा गरेको थियो । अहिले प्रचण्ड नेतृत्वको सरकारले चैत्रमा निर्वाचन गर्ने बताउँदै छ । एकातिर सरकार चैत्रमा स्थानीय निकाय निर्वाचन गर्ने भनिरहेका छन् भने स्थानीय निकाय पुनःसंरचना आयोगले देशभर ५६५ वटा स्थानीय तह बनाउने प्रारम्भिक खाका बाहिर ल्याएको छ । स्थानीय तहको संख्या, नामाङ्कन र सीमाङ्कनबारे जनताबीच व्यापक छलफल चालू राख्नु पर्नेमा नेमकिपाले जाड दिँदै आएको छ ।

काठमाडौं जिल्ला अहिले एक महानगरपालिका सहित ११ वटा नगरपालिकामा विभाजित छ । अब नयाँ संरचनाले आठ वटासम्म बनाउन सक्ने छलफलमा ल्याइएको छ । कुन नगरपालिका कुन क्षेत्रमा गाभ्ने, नाम के राख्नेबारे न आयोगले सोचेको छ न राज्यले नै । हचुवाको भरमा पूर्वाधारहरू विना स्थानीय तह पुनःसंरचना गर्दा समस्या भन जटील बन्नेछ । देशमा नयाँ नयाँ समस्याहरू सृजना गरी नेपाललाई समस्याको खाडलबाट उम्कनै नदिन देशी विदेशी

प्रतिक्रियावादीहरूले सरकार परिवर्तनको चाल चालेको नेमकिपाको दृष्टिकोण हो । नेमकिपा पुरानै संरचनामा तत्काल स्थानीय निकायको निर्वाचनको पक्षमा छ । स्थानीय निकायको निर्वाचन पछि क्रमशः प्रदेश र व्यवस्थापिका संसदको निर्वाचनको बाटो खुल्नेछ ।

बैशाख १२ र २९ गएको विनाशकारी भूकम्पले जनजीविका अस्तव्यस्त भैरहेको समयमा नेमकिपाका कार्यकर्ताहरूले भूकम्प पीडितको सेवामा तत्काल उद्धार, राहत वितरणमा सहजीकरण र पुनःनिर्माण कार्यमा सक्रिय भूमिका खेलेका थिए । भूकम्पबाट दुःख पाएका जनतालाई सहयोग गर्नुको सट्टा आफ्नो अनुमति विना संविधान घोषणा गरेको भन्दै भारतले नाकाबन्दी गर्‍यो । नेपाल मजदुर किसान पार्टी, जन वर्गीय र पेशागत संगठनहरूको तर्फबाट भारतीय राजदूतावासमा पटकपटक घेराउ र विरोधपत्र बुझाए र व्यवस्थापिका-संसदमा नेमकिपाका सांसदहरूले नाकाबन्दीको विरोधमा नाराबाजी गर्नुभयो । नेपाली जनताको चर्को दवाव पछि भारतीय शासकहरू नाकाबन्दीबाट पछि हट्न बाध्य भए ।

नेपालको अस्थिरतामा आफ्नो स्वार्थ देख्ने अमेरिकी साम्राज्यवाद र भारतीय विस्तारवाद यतिखेर सक्रिय छन् । तिनीहरू सरकारी र गैरसरकारी संगठनहरूमार्फत् आफ्ना गतिविधिहरू बढाउँदै छन् । एक मधेश एक प्रदेश, आत्मनिर्णयसहितको जातीय राज्य जस्ता विषयका कारण वर्गीय मुद्दा ओभेलमा पर्‍यो । जातीय एवं क्षेत्रीयजस्ता संकिर्ण र साम्प्रदायिक विषयहरूलाई अगाडि बढाईयो । नेमकिपा वर्गीय मुक्तिभित्रै जातीय मुक्ति हुन्छ भन्ने कुरामा विश्वास गर्छ । यही विचारलाई संविधानसभा र संसदमा नेमकिपाले सशक्त रूपमा उठाउँदै आयो ।

अहिले सिंगो मुलुकमा समाजवादी विचार र पूँजीवादी विचारबीच द्वन्द्व छ । यो नै एक प्रकारको वर्ग संघर्ष हो । नेमकिपाले समाजवादी विचारधाराको प्रतिनिधित्व गर्दैछ । कामदार वर्गको जनताले सुख सुविधा पाउने समाजवाद मात्र एउटै उत्तम बाटो हो ।

आउनुहोस्, सम्पूर्ण मजदुर, किसान, युवा, विद्यार्थी, महिला, बुद्धिजीवी, वकिल, प्राध्यापक, डाक्टरलगायत श्रम गरी खाने जनता एक ठाउँमा उभिएर स्वाधिनता र सार्वभौमिकता रक्षाको लागि समाजवादको झण्डालाई अझ माथि उठाऔं र

यही २०७३ असोज ७ र ८ गते ऐतिहासिक नगरी कीर्तिपुरमा हुन गईरहेको नेपाल मजदुर किसान पार्टीको काठमाडौं जिल्लाको पाँचौं जिल्ला सम्मेलन भव्यताका साथ सम्पन्न गरौं र नेमकिपाका अध्यक्ष का. नारायणमान बिजुक्छे (रोहित)को प्रमुख आतिथ्यमा हुने उक्त उद्घाटन कार्यक्रममा सहभागिताको लागि सबै महानुभावहरूमा हार्दिक अपिल गर्दछौं ।

हाम्रो नाराहरू:

नेमकिपा	—	जिन्दावाद ।
पाँचौं जिल्ला सम्मेलन	—	सफल पारौं ।
समाजवादी गणतन्त्र	—	जिन्दावाद ।
स्थानीय निकायको निर्वाचन	—	तुरुन्त गर ।
बढ्दो महंगी	—	नियन्त्रण गर ।
खानेपानीको	—	बन्दोबस्त गर ।
जलस्रोतको धनी देशमा	—	लोडसेडिङ्ग बन्द गर ।
अमेरिकी साम्राज्यवाद	—	मुर्दावाद ।
भारतीय विस्तारवाद	—	मुर्दावाद ।

कार्यक्रम:

उद्घाटन समारोह

मिति: २०७३ असोज ७ गते शुक्रबार

समय: दिनको १ बजे

स्थान: नगाउँ दोबाटो कीर्तिपुर, काठमाडौं ।

उद्घाटन ग्याली भेला: नयाँबजार बसपार्क, कीर्तिपुर ।

समय: दिनको ११:३० बजे

बन्द सत्र:

मिति: २०७३ असोज ७ र ८ गते

नेपाल मजदुर किसान पार्टी,

पाँचौं काठमाडौं जिल्ला सम्मेलन तयारी समिति

मिति: २०७३/०५/२५

हस्तक्षेपविरुद्ध.....

योजना भारतलाई सुम्पने शंका व्यक्त गर्नुभयो ।

बैठकले प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालको भारत भ्रमणमा नेपालको हितविपरीत सन्धी-सम्झौता नगर्न नेपाल सरकारलाई सचेत गराउने, नेपाल भारत खुला सीमा नियमित गरी दुई देशबीच हराइएका ११ सयभन्दा बढी सीमा स्तम्भ यथास्थानमा कायम गर्नुपर्नेलायत राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय प्रस्तावहरू पारित गर्‍यो । बैठकमा पार्टी केन्द्रीय सदस्यहरूले आ-आफ्नो प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नुभएको पार्टी केन्द्रीय सचिव सुनिल प्रजापतिले जानकारी दिनुभयो ।

बैठकले राष्ट्रिय प्रस्तावअन्तर्गत प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालको भाद्र ३० देखि असोज २ सम्मको भारत भ्रमणमा नेपालको हितविपरीतका सन्धी-सम्झौता नगर्न सचेत गराउँदै भारतले नेपालको ७१ ठाउँमा ६० हजार हेक्टरभन्दा बढी भू-भाग अतिक्रमण गरी नेपालको भूमि ढुबानमा पारेर अन्तर्राष्ट्रिय कानुनविपरीत सिमानामा भारतले बनाएको बाँध, तटबन्ध र सडक बाँध भत्काउन आवश्यक पहल गर्नुपर्नेमा जोड दिएको छ ।

बैठकले नेपाल-भारत खुला सिमानाको कारण एक अर्को देशमा अपराधी लुक्ने, भारतीय नक्कली नोट कारोबारलायत सीमा तस्करी बढेको भन्दै नेपाल-भारत खुला सीमा नियमित गरी दुई देशबीच हराएका ११ सयभन्दा बढी सीमास्तम्भ यथास्थानमा कायम गर्न जोड दिएको छ ।

प्रजग कोरियाले सार्वभौमिकता रक्षाको लागि गरेको

आणविक परीक्षणको नेपाल सरकारले गरेको विरोधलाई फिर्ता लिनुपर्ने बैठकले ठहर गरेको छ ।

कम्युनिष्ट.....

कार्यकर्ताहरू निरन्तर लाग्नुपर्ने बताउनुभयो ।

दोस्रो कीर्तिपुर नगर सम्मेलन तयारी समितिका संयोजक हरिकुमार महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा नेमकिपा चन्द्रागिरी नगर समितिका अध्यक्ष गुणदास महर्जन, उपसंयोजक बुद्धिमान महर्जन र कोषाध्यक्ष विश्वअमर महर्जनले पनि बोल्नुभएको थियो ।

सूचना.....

काम गर्ने परिपाटीको विकास केही समयसम्म गरेर भएपनि सूचना अपडेट गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

त्यसक्रममा मन्त्री कार्कीले सूचना विभागमा लामो समयसम्म कार्यरत कर्मचारीद्वय शशिकला पुडासैनी र रमेश खड्कालाई उत्कृष्ट कर्मचारी सम्मान गरी दोसल्ला र प्रमाणपत्र प्रदान गर्नुभएको थियो ।

प्रेस काउन्सिलमा मन्त्रीको स्वागत सूचना तथा

सम्मेलनले हरिकुमार महर्जनको अध्यक्षतामा नयाँ कार्य समिति गठन गरियो । नयाँ कार्य समितिलाई पूर्व केन्द्रीय सदस्य एवं अध्यक्ष मण्डलका अध्यक्ष श्रीकृष्ण महर्जनले सपथ ग्रहण गराउनुभएको थियो ।

सुरक्षा.....

केन्द्रका अध्यक्ष रविन्द्र बहादुर प्रधानको सभापतित्वमा भएको पत्रकार भेटघाटमा शिक्षा उपसमितिका लाक्पा शेर्पा, कीर्तिपुर नपाका कार्यकारी अधिकृत उद्धवप्रसाद रिजाल, महानगरीय प्रहरी वृत्त कीर्तिपुरका सुवास खड्का, सेवा केन्द्रका विजय महर्जनले बोल्नुभएको थियो ।

चिकित्सक संघमा डा. श्रेष्ठ विजयी

काठमाडौँ । नेपाल चिकित्सक संघको अध्यक्षमा प्रजातान्त्रिक समूहका डा. मुक्तिराम श्रेष्ठ विजयी भएका छन् ।

उनी एक हजार ६५२ मत प्राप्त गरी विजयी भएका हुन् । उनका प्रतिद्वन्द्वी डा. रमेश ढकालले एक हजार १३२ मत प्राप्त गरे ।

कांग्रेस निकट प्रजातान्त्रिक समूहले एक कोषाध्यक्ष पद बाहेक अन्य सबै पदमा विजय प्राप्त गरेको छ ।

त्यसैगरी वरिष्ठ उपाध्यक्षमा डा. दुर्दिनराज पौडेल, उपाध्यक्षमा डा. मुकुन्द दाहाल, महासचिवमा डा. लोचन कार्की

विजयी भए ।

कोषाध्यक्षमा भने समावेशी समूहका डा. रक्षा श्रेष्ठ विजयी भइन् ।

सहसचिवमा डा. अभिमन्यु भ्वा, सहकोषाध्यक्षमा डा. प्रकाश बुढाथोकी विजयी भए ।

सदस्यमा डा. सञ्जीव तिवारी, डा. शैलेश प्रधान, डा. अनिलविक्रम कार्की, डा. कृष्ण पौडेल, डा. विश्वराज दवाडी र डा. बन्नी रिजाल निर्वाचित भएका छन् ।

उपत्यका र उपत्यका बाहिर दुई चरणमा सम्पन्न निर्वाचनमा दुई हजार ८६९ मत खसेको थियो । काठमाडौँ

उपत्यकामा एक हजार ४७५ र उपत्यका बाहिरका १५ शाखाबाट एक हजार ३९४ मत खसेका थियो । संघमा पाँच हजार ३०५ सदस्य रहेका छन् ।

किन भ्रमभ्रमाउँछ हातखुट्टा ?

धेरैको साझा समस्या र जिज्ञासा हो हातखुट्टा भ्रमभ्रम गर्नु । प्रायःले बिनासिति हातखुट्टा भ्रमभ्रम्याइरहेको महशुस गर्छन् । खाशमा यसो हुनुको ६० देखि ७० प्रतिशत कारण मानसिक हो । मानसिक रूपमा त्यस्तो महशुस गरेर धेरैले आफूलाई यो समस्या कहिल्यै समाधान नभएको भनेर अस्पतालको चक्कर काट्छन् ।

किन त्यस्तो महशुस हुन्छ त ? तनाव, थकान र चिन्ताका कारण यस्तो हुन्छ । जसले गर्दा हातखुट्टा तातेको र भ्रमभ्रमाएको महशुस हुन्छ । यसैगरी २० देखि ३० प्रतिशतको हताखुट्टा भ्रमभ्रम गर्नु रोगको कारण पनि हुन सक्छ । डायबिटीज भएको मान्छेलाई यस्तो हुनु सामान्य कारण मानिन्छ । अर्को वायरोग हो । यसैगरी भिटामिन बी १२, बी ६ को कमीले पनि यस्तो हुन सक्छ ।

नशाकै कारणले पनि हुन्छ कहिलेकाँहिँ । कतिपय अवस्थामा जोर्नीहरू, हातको कुहिनो र कुम, खुट्टाको घुँडांमा नशा च्यापिएर पनि भ्रमभ्रमाउन सक्छ ।

स्पाइनल कर्डमा ट्युमर वा इन्फेक्सन भएपनि यस्तो समस्या हुन्छ । चोटपटकबाट घाइते हुँदा पनि यस्तो हुन्छ । अर्को कारण सिरिङ्गोमायलिया हो । यो भनेको स्पाइनलमा पानी जम्ने हुन्छ । कतिपय अवस्थामा भने दिमागको पुगेको चोटले पनि यस्तो हुन्छ ।

डाक्टरलाई देखाउने अवस्था विविध कारणले यस्तो हुने भएकाले ठूलो रोग पो लाग्यो कि भनेर आत्तिने गर्नुहुँदैन । आफूले कति पीर, चिन्ता र तनाव लिइरहेको अवस्था छ त्यतातिर ध्यान दिने र त्यसलाई कम गर्ने पहिलो उपाय हो । प्यारालाइसिसका संकेत देखियो भने चाँहिँ डाक्टरलाई देखाउनुपर्छ ।

यदि निकै कमजोरी महशुस भयो, भ्रमभ्रमाइरहँदा हातले केही समाउन मुश्किल पर्न थाल्यो र हिँड्न मुश्किल भयो भने डाक्टरलाई देखाउनुपर्छ । त्यसैगरी ढाड, गर्दन दुख्यो भने स्पाइनलको समस्या हुन सक्छ । भ्रमभ्रमाइरहेको अवस्थामा मांशपेशी सुक्दै गए, हल्केला सुक्दै गए भनेपनि समस्या जटिल भएको ठान्नुपर्छ ।

यस्तो भए के गर्ने ? दुईचार दिन भ्रमभ्रमायो र निको भयो भने केही गर्नुपर्दैन । लगातार लामो समय भ्रमभ्रमायो भने अस्पताल गइ हाल्नुपर्छ । सुरुमा ब्लडमा सुगरको मात्रा जाँच्नुपर्छ । त्यसपछि बाथरोग भएको वा नभएको छुट्याउन जाँच गर्नुपर्छ । यसरी प्रक्रियागत रूपमा जाँच गर्दा केही देखिएन भने साइक्याप्टिक र न्युरोलेजिष्ट वा न्युरो सर्जनलाई देखाउनुपर्छ ।

- स्वास्थ्य खबरपत्रिका

देशको स्वाधिनता र सार्वभौमिकता रक्षाको लागि समाजवादी आन्दोलन
नेपाल मजदुर किसान पार्टी काठमाडौँको पाँचौँ जिल्ला सम्मेलन

नेपाल मजदुर किसान पार्टीका श्रद्धय अध्यक्ष
का. नारायणमान बिजुक्छे 'रोहित' द्वारा
समुद्घाटन हुने काठमाडौँ जिल्लाको
पाँचौँ जिल्ला सम्मेलन
भव्यताका साथ सफल पार्ने

मिति: २०७३ असोज ७ गते
स्थान: नगाउँ दोबाटो, कीर्तिपुर
समय: दिनको १ बजे

नेपाल मजदुर किसान पार्टी
पाँचौँ जिल्ला सम्मेलन तयारी समिति
काठमाडौँ

च्याली भैला स्थान: नयाँबजार बसपार्क, कीर्तिपुर, विहान ११:३० बजे